

**V. Rola jednostek badawczo-rozwojowych
w przygotowaniu i uruchomieniu produkcji nowych
lub zmodernizowanych wyrobów.**

1. Podstawowe zadania w cyklu opracowania wyrobu i procesu jego wytwarzania (technologii) spoczywają na jednostkach badawczo-rozwojowych, które w szczególności odpowiadają za:

- 1) osiągnięcie optymalnej jakości typu opracowanego wyrobu oraz dobór lub opracowanie metod i środków produkcji (technologii i organizacji produkcji), których zastosowanie zapewni osiągnięcie założonej stabilności i poziomu jakości wyrobów oraz dostosowanie rozwiązań do możliwości przemysłu, z uwzględnieniem priorytetu wymagań użytkowych przed warunkami produkcji,
- 2) doskonalenie i realizowanie programów prac badawczo-rozwojowych obejmujących nowe efektywne kon-

ceptje rozwiązań wyrobów i technologii, szczególnie technologii specjalistycznych.

- 3) zapewnienie nadzoru autorskiego w toku przygotowania i uruchamiania produkcji, a w uzasadnionych wypadkach także w okresie do 2 lat od uruchomienia produkcji, oraz zapewnienie pomocy w przeszkalaniu kadr niezbędnych do prawidłowego wdrożenia i oprowadzenia produkcji,
- 4) prawidłową ocenę krajowych projektów wynalazczych i ich racjonalne wykorzystanie oraz ochronę w kraju i za granicą polskiej własności przemysłowej, a także w nienaruszanie obcych praw wyłącznych w opracowaniach przekazywanych do produkcji.

2. Jednostki koordynujące programy rządowe, problemy węzłowe i resortowo-branżowe obowiązane są do zapewnienia nadzoru nad działalnością współpracujących jednostek badawczo-rozwojowych w celu uzyskania wyrobów o optymalnej jakości.

120

UCHWAŁA Nr 137 RADY MINISTRÓW

z dnia 9 września 1977 r.

w sprawie jednolitych zasad kwalifikacji jakości i oznaczania wyrobów.

W celu stworzenia warunków do skutecznego oddziaływania na poprawę jakości wyrobów, bezpieczeństwo ich użytkowania, ochronę zdrowia użytkowników i środowiska naturalnego Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Uchwała określa jednolite zasady kwalifikacji jakości wyrobów oraz zasady ich oznaczania.

2. Jednolite zasady kwalifikacji jakości wyrobów dotyczą zarówno wyrobów podlegających obowiązkowej kwalifikacji jakości, jak i wyrobów zgłaszanych do kwalifikacji przez ich producentów dobrowolnie.

3. Ilekroć w uchwale mówi się o:

- 1) kwalifikacji jakości wyrobów, rozumie się przez to badania, ocenę i klasyfikację wyrobów pod względem ich jakości,
- 2) wyrobach, rozumie się przez to również surowce, materiały, części, podzespoły, zespoły i opakowania,
- 3) producencie, rozumie się przez to również zjednoczenie (jednostkę równorzędną) i kombinat.

§ 2. 1. Producent wyrobów wymieniony w § 1 ust. 3 jest obowiązany do zapewnienia tym wyrobom poziomu jakości nie niższego od ustalonego w kryteriach kwalifikacji jakości, zwanych dalej „kryteriami”.

2. Kryteria powinny uwzględniać cechy użytkowe wyrobów (w tym trwałość, niezawodność i estetykę) w stosunku do kosztów wytwarzania i cen tych wyrobów oraz oszczędne zużycie surowców, materiałów i paliw, a także postanowienia norm państwowych i innych przepisów szczególnych. Kryteria powinny ponadto uwzględniać wymagania wynikające z norm i zaleceń Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej i innych organizacji międzynarodowych.

§ 3. 1. Jednolitymi zasadami kwalifikacji jakości wyrobów podlegających oznaczaniu obejmuje się wyroby rynkowe i zaopatrzeniowo-inwestycyjne, a zwłaszcza wyroby:

- 1) które mogą z uwagi na niewłaściwą jakość stanowić w użytkowaniu zagrożenie życia, zdrowia, mienia użytkowników lub środowiska naturalnego,
- 2) o ważnym społeczno-ekonomicznym znaczeniu dla gospodarki narodowej,
- 3) których odpowiedni poziom jakości jest niezbędny ze względu na potrzeby handlu zagranicznego.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do wyrobów produkowanych dla celów obronności kraju, produktów rolnych i surowców mineralnych, wyrobów rzemiosła artystycznego oraz robót budowlano-montażowych.

3. Minister Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych w porozumieniu z Ministrem Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska oraz Polskim Komitetem Normalizacji i Miar, zwanym dalej „Komitetem”, określi zasady kwalifikacji jakości robót budowlano-montażowych.

4. Rada Ministrów na wniosek Komitetu ustala grupy wyrobów podlegających obowiązkowej kwalifikacji jakości.

5. Prezes Komitetu ustala w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami wykaz wyrobów podlegających obowiązkowej kwalifikacji jakości w ramach grup wyrobów wymienionych w ust. 4.

6. Prezes Komitetu, z własnej inicjatywy lub na wniosek ministra nadzorującego głównych odbiorców, może w uzasadnionych wypadkach, po zasięgnięciu opinii ministra nadzorującego producenta, rozszerzyć wykaz wyrobów podlegających obowiązkowej kwalifikacji poza grupy wyrobów wymienionych w ust. 4.

§ 4. 1. Kwalifikacji jakości, o której mowa w § 1 ust. 2, podlegają wyroby produkowane seryjnie, a w szczególnych wypadkach również wyroby jednostkowo powtarzalne.

2. Dla oznaczania wyrobów objętych jednolitą kwalifikacją jakości ustanawia się państwowe znaki jakości „Q” i „1”.

3. Znakiem jakości „Q” mogą być oznaczane wyroby, które w pełni odpowiadają wymaganiom użytkowników, w szczególności w zakresie cech techniczno-użytkowych, walorów wzornictwa i nowoczesności rozwiązań na najwyższym poziomie osiągnięć światowych w danej grupie wyrobów, przy społecznie uzasadnionych kosztach wytwarzania.

4. Znakiem jakości „1” mogą być oznaczane wyroby, które są na poziomie wyrobów wytwarzanych przez przodujących producentów zagranicznych oraz spełniają wymagania użytkowników w zakresie nowoczesnych rozwiązań technicznych, walorów użytkowych oraz estetyki wykonania.

5. Pozostałe wyroby, nie wymienione w ust. 3 i 4, a objęte jednolitą kwalifikacją jakościową powinny być wytwarzane zgodnie z normami państwowymi lub innymi szczególnymi przepisami. Wyroby zgodne z wymaganiami norm państwowych powinny być zaopatrzone w odpowiednią informację o ich zgodności z daną normą.

6. Wyroby nie odpowiadające kryterium jakości określonej w ust. 5 powinny być udoskonalone stosownie do tych wymagań lub wycofane z produkcji i obrotu.

7. Wyroby określone w § 3 ust. 1 pkt 1 są oznaczane odpowiednimi znakami bezpieczeństwa.

8. Prezes Komitetu ustala sposób i tryb oznaczania wyrobów.

§ 5. 1. Kwalifikacji jakości wyrobów dokonują jednostki kwalifikujące, upoważnione na podstawie odrębnych przepisów.

2. Przy jednostkach kwalifikujących działają opiniodawcze komisje ekspertów powołane przez zainteresowanego ministra po uzgodnieniu z Komitetem.

3. W skład komisji ekspertów powinni wchodzić przedstawiciele wyższych uczelni, instytutów naukowo-badawczych, organizacji społecznych, producentów, głównych odbiorców i Komitetu; przewodniczącym komisji powinien być przedstawiciel Komitetu lub głównego odbiorcy.

4. Komitet ustala po porozumieniu z zainteresowanymi ministrami zadania i regulamin działania komisji ekspertów.

5. Właściwi ministrowie zapewniają dla jednostek kwalifikujących niezbędne środki do badań jakości wyrobów.

6. Sprawy sporne, wynikłe z orzeczeń jednostek kwalifikujących i opinii ekspertów, rozstrzyga Komitet.

7. Do zadań jednostek kwalifikujących należy w szczególności:

- 1) ustalanie szczegółowych kryteriów dla określonych wyrobów lub grup wyrobów,
- 2) dokonywanie kwalifikacji jakości wyrobów, wydawanie świadectw jakości oraz przeprowadzanie okresowych kontroli jakości wyrobów oznaczonych,
- 3) opracowywanie okresowych informacji o kształtowaniu się poziomu jakości wyrobów objętych kwalifikacją jakości.

§ 6. 1. Wyroby podlegające jednolitym zasadom kwalifikacji jakości są kwalifikowane zgodnie z ustalonymi dla nich kryteriami.

2. Komitet w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami ustala ogólne kryteria i wytyczne kwalifikowa-

nia jakości wyrobów oraz zasady i tryb opracowywania i zatwierdzania kryteriów.

§ 7. 1. Kwalifikacji jakości dla wyrobów objętych wykazem, o którym mowa w § 3 ust. 5, dokonuje się:

- 1) dla nowych wyrobów wprowadzanych do produkcji:
  - a) wstępnie na etapie założeń techniczno-ekonomicznych,
  - b) na etapie prototypu, partii pilotowej lub doświadczalnej,
  - c) po uruchomieniu produkcji,
- 2) dla wyrobów produkowanych — w terminach określonych przez jednostki kwalifikujące, nie później niż w terminie 3-miesięcznym od ogłoszenia wykazu wyrobów.

2. Jeżeli wyroby objęte obowiązkową kwalifikacją nie spełniają wymagań przewidzianych w odpowiednich normach i innych przepisach szczególnych, jednostka kwalifikująca powinna powiadomić o tym ministra nadzorującego producenta wyrobu, z wnioskiem o wstrzymanie jego produkcji, zawiadamiając o tym Komitet.

3. Minister nadzorujący producenta wyrobu, o którym mowa w ust. 2, może w uzasadnionych gospodarczo wypadkach podjąć decyzję o dalszej jego produkcji na okres nie dłuższy niż jeden rok, pod warunkiem spełnienia przez wyrób wymagań bezpieczeństwa użytkowania oraz wyrażenia zgody przez Komitet i ministra nadzorującego głównego odbiorcę na dopuszczenie tego wyrobu do obrotu.

4. Dla wyrobów poddanych obowiązkowej kwalifikacji jakości, które nie spełniają wymagań przewidzianych dla odpowiednich klas jakości, jednostka kwalifikująca określa termin usunięcia wad i ponownego zgłoszenia tych wyrobów do kwalifikacji jakości. Okres ten nie może przekraczać jednego roku od dnia wydania decyzji przez jednostkę kwalifikującą.

§ 8. 1. Producenci wyrobów poddanych kwalifikacji i spełniających ustalone dla nich wymagania otrzymują świadectwo jakości potwierdzające osiągnięty przez wyrób poziom jakości lub spełnienie kryteriów w zakresie bezpieczeństwa użytkowania.

2. Świadectwo jakości jest wydawane na okres nie dłuższy niż 4 lata. Okresy ważności świadectw dla poszczególnych wyrobów ustalają jednostki kwalifikujące w wydawanych dla nich świadectwach.

3. Komitet ustala wzór świadectwa jakości.

§ 9. 1. Producenci wyrobów objętych obowiązkową kwalifikacją jakości i ujętych w wykazie, o którym mowa w § 3 ust. 5 i 6, są obowiązani zgłaszać wyroby do kwalifikacji w terminach ustalonych przez jednostki kwalifikujące.

2. Producenci wyrobów nie ujętych w wykazie, o którym mowa w § 3 ust. 5 i 6, mogą ubiegać się o znak jakości „Q” lub „1” w trybie dobrowolnego zgłoszenia do właściwej jednostki kwalifikującej.

§ 10. 1. Wyroby oznaczone znakami jakości „Q” lub „1” oraz znakiem bezpieczeństwa podlegają okresowej kontroli przez Komitet i jednostki, które dokonały kwalifikacji.

2. Producent jest obowiązany umożliwić osobom upoważnionym przez Komitet lub właściwą jednostkę kwalifikującą do przeprowadzania kontroli, o której mowa w ust. 1, dokonanie niezbędnych czynności związanych z oceną jakości wyrobu, a zwłaszcza wglądu w jego produkcję, pobrania próbek oraz przeprowadzenia badań laboratoryjnych u producenta, a także obowiązany jest udostępnić

dokumentację techniczną, aktualne wyniki badań wyrobu, reklamacje odbiorców i inne materiały potrzebne do dokonania oceny jakości kontrolowanego wyrobu.

3. Komitet i jednostki kwalifikujące są uprawnione przy przeprowadzaniu kontroli określonej w ust. 1 do pobierania próbek kontrolowanych wyrobów w ilościach określonych w normach bezpośrednio u producenta i w jednostkach obrotu towarowego na koszt producenta.

4. W razie stwierdzenia przez organ kontrolujący wprowadzenia do obrotu wyrobów oznaczonych, nie odpowiadających ustalonym kryteriom, następuje cofnięcie prawa do oznaczania tych wyrobów przez właściwą jednostkę kwalifikującą.

5. Jeżeli uchybienia określone w ust. 4 dotyczą wyrobów oznaczonych znakiem bezpieczeństwa, jednostka kwalifikująca podejmie ponadto decyzję o wycofaniu tych wyrobów z obrotu.

6. Od decyzji wymienionych w ust. 4 i 5 przysługuje producentowi prawo odwołania się do Prezesa Komitetu w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji.

7. Przepisy ust. 4 i 6 stosuje się odpowiednio do wyrobów, o których mowa w § 4 ust. 5.

8. O cofnięciu prawa do oznaczania wyrobów jednostka kwalifikująca zawiadamia bezpośrednią jednostkę nadrzędną producenta, głównych odbiorców, organ upoważniony do ustalania cen na te wyroby oraz Komitet.

§ 11. 1. Opłaty za dokonywanie kwalifikacji jakości wyrobów oraz przeprowadzanie kontroli, o której mowa w § 10, ponoszą producenci tych wyrobów.

2. Minister Finansów, na wniosek Prezesa Komitetu i po zasięgnięciu opinii zainteresowanych ministrów, określa wysokość opłat i sposób ich uiszczenia.

§ 12. 1. W Komitecie tworzy się ze środków budżetowych specjalny fundusz przeznaczony na finansowanie przedsięwzięć o charakterze społecznego oddziaływania na podnoszenie poziomu jakości wyrobów, a w szczególności:

- 1) konkursów dobrej roboty,
- 2) prowadzenia prac nad metodami badań i kryteriami kwalifikacji,
- 3) działalności popularyzującej przykłady dobrej jakości produkcji i usług.

2. Prezes Komitetu określa po uzgodnieniu z Ministrem Finansów zasady tworzenia funduszu, o którym mowa w ust. 1, oraz regulamin przyznawania nagród przedsiębiorstwom w konkursach dobrej roboty.

3. W razie:

- 1) wprowadzenia do obrotu wyrobów nie spełniających ustalonych dla nich kryteriów,
- 2) nieprzedstawienia w określonym terminie wyrobów podlegających obowiązkowej kwalifikacji do przeprowadzenia kwalifikacji ich jakości,
- 3) nieuzyskania przewidzianego poziomu jakości dla wyrobu podlegającego obowiązkowej kwalifikacji

— producenci tych wyrobów ponoszą sankcje ekonomiczne.

4. Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów ustala na wniosek Prezesa Komitetu uzgodniony z Ministrem Finansów, Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych oraz Przewodniczącym Państwowej Komisji Cen tryb i zasady postępowania w sprawach określonych w ust. 3.

§ 13. 1. Wyroby importowane określone w § 3 ust. 1 pkt 1, ujęte w wykazie, o którym mowa w § 3 ust. 5, podlegają obowiązkowej kwalifikacji w zakresie bezpieczeństwa użytkowania. Dopuszczenie tych wyrobów do obrotu jest uzależnione od spełnienia przez nie określonych kryteriów, potwierdzonych odpowiednim świadectwem.

2. Producenci wyrobów określonych w ust. 1 mogą ubiegać się o przyznanie prawa do oznaczania tych wyrobów odpowiednimi znakami.

3. Komitet ustala:

- 1) w porozumieniu z Ministrem Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej — zasady i tryb postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1 i 2,
- 2) w porozumieniu z Ministrem Finansów — wysokość opłat i innych należności z tytułu dokonywania kwalifikacji jakości i przyznawania prawa do oznaczania odpowiednimi znakami wyrobów importowanych, a także należności z tytułu badań wyrobów, zleconych przez międzynarodowe organizacje atestacyjne.

4. Ministrowie Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej oraz Finansów ustalają na wniosek Komitetu zasady rozliczenia opłat i należności, o których mowa w ust. 3.

§ 14. Komitet koordynuje i doskonali system jednolitej kwalifikacji jakości wyrobów. Do zadań Komitetu należy w szczególności:

- 1) doskonalenie zasad i trybu kwalifikacji jakości wyrobów,
- 2) przeprowadzanie kontroli jakości kwalifikowanych wyrobów w produkcji i obrocie towarowym oraz działalności jednostek kwalifikujących w zakresie związanym z kwalifikacją jakości,
- 3) rozstrzyganie spraw spornych w zakresie kwalifikacji jakości wyrobów,
- 4) zawieranie porozumień z właściwymi instytucjami zagranicznymi w sprawie uznawania wyników kwalifikacji jakości wyrobów będących przedmiotem wymiany międzynarodowej.

§ 15. Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów na wniosek Prezesa Komitetu określa zasady i tryb ustalania w planach rozwoju społeczno-gospodarczego poziomu jakości wyrobów, z uwzględnieniem zasad obowiązkowej kwalifikacji jakości wyrobów.

§ 16. Wyniki dokonywanej kwalifikacji jakości wyrobów, a zwłaszcza kwalifikacji obowiązkowej, powinny być rozpatrywane przez resorty gospodarcze oraz w przekroju terytorialnym przez właściwych wojewodów i prezydentów miast stopnia wojewódzkiego co najmniej raz do roku.

§ 17. Przepisy uchwały dotyczące ministrów stosuje się również do kierowników urzędów centralnych.

§ 18. Zaleca się zarządom centralnych związków spółdzielni i organizacji społecznych stosowanie przepisów uchwały.

§ 19. Traci moc uchwała nr 46 Rady Ministrów z dnia 10 marca 1967 r. w sprawie zasad i trybu przyznawania prawa do oznaczania wyrobów znakami jakości (Monitor Polski z 1967 r. Nr 16, poz. 74 i z 1969 r. Nr 10, poz. 94).

§ 20. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 października 1977 r.

Prezes Rady Ministrów: P. Jaroszewicz

Wydrukowano z polecenia Prezesa Rady Ministrów
w Zakładach Graficznych „Tamka”, Zakład nr 1, Warszawa, ul. Tamka 3.